

HRVATSKI SABOR

Zastupnici Hrvatskoga sabora:

Dinko Burić, Ivan Drmić, Igor Češek,

Boro Grubišić, Zoran Vinković, Mr.sc. Josip Salapić,

Dražen Đurović, Dragutin Lesar, Mladen Novak,

Nikola Vuljanić, Zlatko Tušak, Branko Vukšić,

Nansi Tireli, dr. Ivan Grubišić, Jakša Baloević,

Ruža Tomašić i Damir Kajin

Zagreb, 17. listopada 2012.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

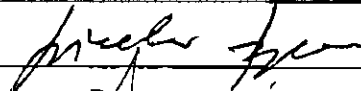
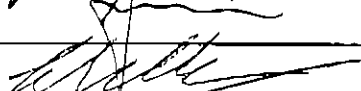
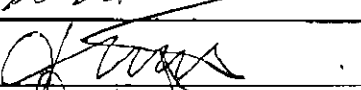

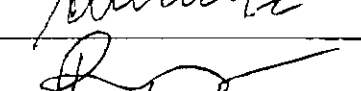
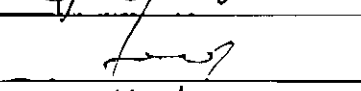
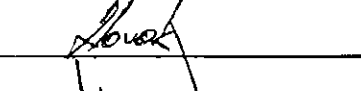

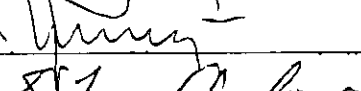
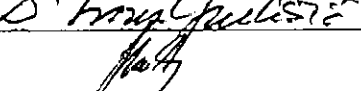
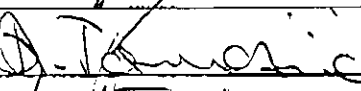
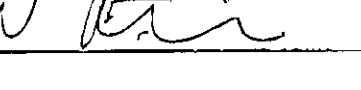
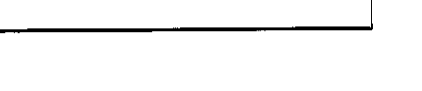

Primljeno:	17-10-2012	
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
	65	
Uredbeni broj:	Pril.	Vrij.
	1	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Na temelju članka 86. stavak 2. Ustava Republike Hrvatske i članka 190. Poslovnika Hrvatskog sabora mi dolje potpisani zastupnici podnosimo Interpelaciju o radu Vlade Republike Hrvatske.

U radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, u ime predlagatelja, sudjelovat će zastupnici: Dinko Burić, mr. sc. Josip Salapić i Boro Grubišić.

Sukladno članku 86. stavak 2. Ustava Republike Hrvatske i članku 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora, mi dolje potpisani zastupnici podnosimo Interpelaciju o radu Vlade Republike Hrvatske vezano za ulogu Vlade Republike Hrvatske na osiguranju uvjeta za ravnomjeren regionalni razvoj na temelju korištenja fondova Europske unije.

Redni br.	IME I PREZIME	POTPIS
1.	DINKO BURIC	
2.	IVAN DEMIC	
3.	Igor Čerček	
4.	BOŠO GRUBIŠIĆ	
5.	IGOR VIMBOVIĆ	
6.	Mag. Jozo Ščepić	
7.	Dr. sc. Davor Đuronić	
8.	Dr. sc. Vesna Lesar	
9.	Mladen Lovok	
10.	Nikola Inčević	
11.	Zlatko Tulić	
12.	Branko Vukić	
13.	NANSI TIRELI	
14.	DR. IVAN GRUBIŠIĆ	
15.	JAKIJA BALOVIĆ	
16.	RUIA TOMASIĆ	
17.	DAMIR KATIN	
18.		

Na temelju članka 86. stavak 2. Ustava Republike Hrvatske i članka 190. Poslovnika Hrvatskog sabora predlažemo

INTERPELACIJU

O RADU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE

Predmet interpelacije je: **Uloga Vlade Republike Hrvatske na osiguravanju uvjeta za ravnomjeran regionalni razvoj na temelju korištenja fondova Europske unije.**

Zastupnici smatraju da je potrebno otvoriti raspravu o Vladinoj politici stvaranja uvjeta za provođenje koherentne regionalne razvojne politike u svrhu realizacije razvojnih ciljeva usmjerenih prema društveno-gospodarskom razvoju Republike Hrvatske, smanjenju regionalnih razvojnih nejednakosti te jačanju razvojnih potencijala onih dijelova zemlje koji zaostaju u razvoju kako bi postali što konkurentniji, s osobitim osvrtom na novi preustroj statističkih (razvojnih) regija u Hrvatskoj kao bitnom čimbeniku osiguravanja uvjeta za ravnomjeran i brz regionalni razvoj na temelju korištenja fondova Europske unije, a koja odstupa od politike proklamirane Programom Vlade Republike Hrvatske i Strategijom regionalnog razvoja Republike Hrvatske.

Za predstavnike koji će u ime predlagatelja sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela određuju se zastupnici Dinko Burić, mr. sc. Josip Salapić i Boro Grubišić.

OBRAZLOŽENJE

Zbog sve većeg produbljivanja društveno-gospodarskih razlika i razvojnih mogućnosti u različitim dijelovima zemlje te među različitim društvenim skupinama, Republika Hrvatska utvrdila je potrebu definiranja koherentne regionalne razvojne politike te uređivanja ciljeva i načela upravljanja regionalnim razvojem. U tom smislu usvojen je **Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske** te donijeta **Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske** kojom su utvrđeni razvojni ciljevi usmjereni prema društveno-gospodarskom razvoju Republike Hrvatske, smanjenju regionalnih razvojnih nejednakosti te jačanju razvojnog potencijala onih dijelova zemlje koji zaostaju u razvoju kako bi postali što konkurentniji.

Strategija kao temeljni planski dokument politike regionalnog razvoja na središnjoj razini donosi se zajedničkim i usklađenim djelovanjem brojnih partnera. Prihvatajući i poštujući **načelo partnerstva i konzultacijskog procesa pri izradi Strategije od svih ključnih sektora društva** (Vlade Republike Hrvatske, regionalne i lokalne samouprave, privatnog, znanstveno-istraživačkog i civilnog sektora) očekuje se da zajednički, u konsenzusu, ponude rješenja što i kako zajedno raditi u svrhu dostizanja optimalnog razvoja i blagostanja svih hrvatskih regija.

Hrvatska se usporedno s postizanjem neovisnosti suočila s brojnim nepogodnostima, poput neravnoteže u društveno-gospodarskom razvoju, depopulaciji, zaostajanju mnogih dijelova zemlje, lošoj osnovnoj i poslovnoj strukturi, nedostatku financijskog kapitala za restrukturiranje te posljedicama ratnih stradanja tijekom

Domovinskoga rata koji je višestruko utjecao na daljnje gospodarske devastacije i zaostajanje u mnogim dijelovima zemlje, a osobito u onim najteže pogođenim ratnim razaranjima.

U tom smislu **posebno je teško stradala Slavonija i Baranja** koja je velikim dijelom upravo iz navedenih razloga, ali i neshvatljivom i neprihvatljivom politikom zapostavljanja od strane središnje državne vlasti od nekad najbogatijeg i najrazvijenijeg područja Republike Hrvatske postala njena najsiromašnija, najzapostavljenija i najnerazvijenija regija.

S danom stupanja u članstvo EU-a Republika Hrvatska će, među ostalim, početi koristiti sredstva iz strukturnih i Kohezijskog fonda.

Upravo **u fondovima EU**, kao instrumentu provedbe europske regionalne politike čiji je cilj razvojna potpora nerazvijenim regijama, shvaćajući da im je to temeljna funkcija, **Slavonija i Baranja**, ali i sve ostale manje razvijene regije u Republici Hrvatskoj, **vidjele su priliku svoga ubrzanog i uravnoteženog razvoja**.

Europski koncept regionalizacije ima poglavito **gospodarsko utemeljenje**. Regionalna politika EU počiva na spoznaji da **regionalno neuravnoteženi razvitak otežava homogenizaciju prostora** kao cilja integracijskih kretanja.

U interesu je cijele Zajednice, a ne samo njenih manje razvijenih regija, da se umanje postojeći dispariteti u razvoju te da se osnaži gospodarska i društvena kohezija, budući da ona predstavlja preduvjet za uravnotežen razvoj svakog društva. Upravo stoga su ekonomska i socijalna kohezija utvrđeni ciljevima ustanovljenja EU. Iz toga je slijedio **nastanak financijskih instrumenata (fondova) kao korektiva te neujednačenosti**.

Strukturni i Kohezijski fond čine dio strukturne politike Unije kojoj je **cilj smanjiti jaz u razvoju između bogatijih i siromašnijih regija** i zemalja članica EU te promicati ekonomsku i socijalnu jednakost.

Za potrebe provedbe svoje regionalne politike, EU je ustanovila kategorizaciju europskih manje razvijenih ("problematičnih") regija. Tako su definirane regije koje zaostaju u gospodarskom razvoju, regije s padom industrijske proizvodnje te ruralna područja. Za svaku od ovih kategorija uz kriterije razvrstavanja utvrđeni su i razvojni prioriteti regionalnih ciljeva koje se nastoji postići.

Pored toga, dodjela pomoći iz strukturnih fondova državama članicama usko je povezana s administrativno-teritorijalnim ustrojem EU i pojmom NUTS nomenklature (Nomenklatura prostornih jedinica za statistiku).

Regionalne statistike osnova su Europskog statističkog sustava, a regionalni podaci država-članica Europske unije se, među ostalim, koriste za raspodjelu strukturnih fondova na razborit i sustavan način. **Stoga su regionalne statistike objektivna statistička osnovica za važne političke odluke**. Sve regionalne statistike moraju se zasnivati na zemljopisnoj podjeli proučavane države. EUROSTAT je, u suradnji s drugim odjelima Komisije EU, uspostavio Nomenklaturu statističkih teritorijalnih jedinica (NUTS) početkom 1970-ih kao jedinstven, koherentan sustav razdiobe teritorija Europske unije sa svrhom izradbe regionalnih statistika za

Zajednicu. NUTS se koristi kao referenca za prikupljanje, razvoj, usklađivanje i dostavljanje regionalnih statistika Zajednice.

NUTS je hijerarhijska teritorijalna podjela za potrebe statistike koja se koristi za statističko praćenje i analizu ekonomskih i socijalnih uvjeta u regiji te za pripremu, implementaciju i evaluaciju regionalne politike. Od 1988. godine ova klasifikacija je korištena u zakonodavstvu EU na razini NUTS 2 s posebnom zadaćom korištenja strukturnih fondova EU (temeljem Uredbe Komisije o korištenju strukturnih fondova).

Kada je riječ o kandidiranju za sredstva strukturnih fondova, na 2. razini NUTS-a utvrđene su regije koje se kvalificiraju za "*promicanje strukturne prilagodbe regija čiji razvoj zaostaje*", u skladu s Uredbom broj 1260/1999. od 21. lipnja 1999. godine. U ovoj Uredbi prvenstveno u regijama 3. razine NUTS-a zacrtana je "potpora" gospodarskoj i socijalnoj pretvorbi područja koja su suočena sa strukturnim poteškoćama.

Kada je riječ o natjecanju regija za državnu pomoć, 3. razina NUTS-a koristi se također kao temeljna teritorijalna jedinica za prikaz područja predviđenih za dobivanje državne pomoći u svrhu ravnomjernijeg regionalnog razvoja.

Vezivanje korištenja sredstava fondova Europske unije uz određenu teritorijalnu razinu imala je snažno motivirajuće djelovanje za njihovo formiranje kako kod zemalja članica EU, a naknadno i novih pristupnica Europskoj uniji. Europska unija nije propisala bilo kakve institucionalne pretpostavke za to, međutim, interes je svake zemlje potencijalne korisnice sredstava fondova EU da uspostavi teritorijalnu razinu podobnu za to.

Različiti kriteriji se koriste za podjelu teritorija u regije. Oni su uobičajeno podijeljeni između normativnih i analitičkih. Sukladno pretežitosti ustanovljuju se:

- **normativne regije** nastale kao izraz političke volje. One su mjesto na kojem određene razine vlasti obnašaju svoje ovlasti, posebice glede regionalne politike. Normativne ili upravne regije stoga nacionalni statistički sustavi općenito smatraju razinama prikupljanja, obrade i dostavljanja podataka.
- **analitičke (ili funkcionalne) regije** određene analitičkim parametrima. One nastaju grupiranjem po zemljopisnim kriterijima (npr. vrsta zemljišta) ili društveno-ekonomskim kriterijima (npr. homogenost, komplementarnost i polarizacija regionalnih gospodarstava).

Postojeće upravne jedinice unutar država-članica predstavljaju prvi kriterij za određivanje regija. U tu svrhu, "upravna jedinica" označuje zemljopisno područje s upravnom vlašću koja ima ovlast donositi upravne ili političke odluke za to područje unutar pravnog i institucionalnog okvira država-članica.

Sa svrhom postignuća odgovarajuće razine NUTS-a u koju valja klasificirati dotični razred upravnih jedinica u državi-članici, prosječna veličina ovog razreda upravnih jedinica u državi-članici leži unutar sljedećih pragova stanovništva:

Razina	Najmanje	Najviše
NUTS 1	3 milijuna	7 milijuna
NUTS 2	800 tisuća	3 milijuna
NUTS 3	150 tisuća	800 tisuća

Ukoliko u državi-članici za određenu razinu NUTS-a ne postoje upravne jedinice odgovarajuće ljestvice, ova razina NUTS-a bit će uspostavljena okupljanjem odgovarajućeg broja postojećih manjih upravnih jedinica. Ovo okrupnjavanje uzet će u obzir zemljopisna, društveno-gospodarska, povijesna, kulturna i/ili druga odgovarajuća mjerila. Ove rezultantne uvećane jedinice bit će nakon toga nazvane "*neupravnim jedinicama*". Veličina neupravnih jedinica u državi-članici za dotičnu razinu NUTS-a bit će unutar pragova utvrđenih ovim propisom.

Međutim, kako bi Komisija mogla uzeti u obzir pojedinačne upravne i zemljopisne okolnosti, pojedine nepravne jedinice mogu odstupati od tih pragova. U skladu s regulatornim postupkom utvrđenim Uredbom (članak 7.), pojedine nepravne jedinice mogu odstupati od tih pragova zbog geografskih, društveno-gospodarskih, povijesnih, kulturnih ili ekološke okolnosti, osobito na otocima i najudaljenijim regijama.

Primjerice (podaci iz 2010. godine): na NUTS 2 razini Ile de France (Francuska) i Lombardija (Italija) imaju 11 odnosno 9 milijuna stanovnika, dok 14 regija (većinom periferne regije ili otoci) imaju manje od 300.000 stanovnika: Finska - Aland (27.600 stanovnika), Austrija - Burgenland (284.897 stanovnika), Španjolska - Ciudad Autonoma de Ceuta (80.579 stanovnika), Ciudad Autonoma de Melilla (73.460 stanovnika), La Rioja (322 415 stanovnika), Francuska – Corse (260.196 stanovnika), Guyane (230.500 stanovnika), Grčka - Dytiki Makedonia (293.100 stanovnika), Ionia Nisia (233.000 stanovnika), Voreio Aigaio (200.100 stanovnika), Belgija - Prov. Luksemburg (269 000 stanovnika), Portugal - Regiao Autonoma da Madeira (247.300 stanovnika), Regiao Autonoma dos Acores (245.100 stanovnika) i Italija - Valle d'Aosta/Vallee d'Aoste (127.500 stanovnika).

Uredba je donesena 2003. godine (Regulation (EC) No 1059/2003 of the European Parliament and of the Council established a common classification of territorial units for statistics (NUTS)) te dopunjena 2005. godine, nakon pristupanja novih članica Europske unije.

Ova regulacija zapravo je zapisana dotadašnja praksa EUROSTAT-a. U analizi, uz kriterij veličine s obzirom na broj stanovnika, u obzir se uzimaju i sljedeći kriteriji:

- poželjna veličina teritorija
- homogenost statističkih regija
- prirodno-geografska raznolikost

- povijesna tradicija i geopolitičke prilike - struktura gospodarstva i razvijenost pojedinih regionalnih identiteta.

Prema Uredbi, nepravne jedinice moraju odražavati gospodarske, socijalne, povijesne, kulturne, zemljopisne ili ekološke čimbenike.

NUTS klasifikacija se može mijenjati i dopunjavati. Prema Uredbi to je moguće učiniti, poštujući kriterije, ne češće od svake tri godine i to u drugoj polovici kalendarske godine (članak 5. Uredbe).

Trajno je opredjeljenje i strategijski cilj Republike Hrvatske uključivanje u europske integracijske procese, odnosno približavanje i integriranje u Europsku uniju u što kraćem roku. U svrhu stjecanja statusa punopravnog člana Europske unije potrebno je, uz ostalo uskladiti pravni i gospodarski sustav Republike Hrvatske sa pravnim i gospodarskim sustavom EU. Obveze prilagodbe pravnog i gospodarskog sustava Republika Hrvatska je prihvatila u listopadu 2001. potpisavši Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju.

Sukladno Vladinom Planu provedbe Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, Državni zavod za statistiku u suradnji s drugim tijelima državne uprave bio je obvezan do studenoga 2002. pripremiti i definirati, te do studenoga 2003. uspostaviti regionalnu statističku podjelu teritorija zemlje, tj. stvoriti prostorne jedinice u statističke svrhe sukladno europskom statističkom standardu - NUTS. To je učinjeno u okviru **Projekta Nomenklatura prostornih jedinica za statistiku** koji je dovršen studenoga **2002.** godine.

Radna grupa je izradila 13 prijedloga moguće podjele Republike Hrvatske i pripremila odgovarajuće tablice s najvažnijim geografskim, demografskim, ekonomskim pokazateljima i pripadajuće karte. Varijante su prikazane usporedno kako bi se vidjeli rezultati primjene zadanih i samostalno definiranih kriterija. Međutim opredijelila se za prijedlog prema kojem se Hrvatska dijeli na **pet prostornih jedinica** za statistiku druge razine koje odgovaraju NUTS 2 razini i to:

1. Sjeverna Hrvatska (Krapinsko-zagorska županija, Varaždinska županija, Koprivničko-križevačka županija, Međimurska županija)
2. Zapadna Hrvatska (Primorsko-goranska županija, Ličko-senjska županija, Istarska županija)
3. Središnja Hrvatska (Zagrebačka županija, Sisačko-moslavačka županija, Karlovačka županija, Bjelovarsko-bilogorska županija, Grad Zagreb)
4. Istočna Hrvatska (Virovitičko-podravska županija, Požeško-slavonska županija, Brodsko-posavska županija, Osječko-baranjska županija, Vukovarsko-srijemska županija)
5. Južna Hrvatska (Zadarska županija, Šibensko-kninska županija, Splitsko-dalmatinska županija, Dubrovačko-neretvanska županija).

Podjela na drugoj razini prostornih jedinica za statistiku (NUTS 2) izvedena je na osnovi načela uvažavanja postojeće upravno-teritorijalne podjele, načela općih zemljopisnih jedinica i

načela redanja po hijerarhiji. Načelima je pridodan zahtjev da jedinica druge razine prosječno ne smije imati manje od 800.000, niti više od 3.000.000 stanovnika.

S obzirom na broj stanovnika, Hrvatska se na ovoj razini može podijeliti najviše na 5 ovakvih jedinica. Uz to, granice jedinica druge razine moraju se formirati grupiranjem jedinica nižeg reda, tj. NUTS 3 jedinica odnosno u našem slučaju grupiranjem postojećih županija. To znači da se pri formiranju jedinica druge razine moraju poštivati granice županija.

Radna grupa je uz prosječnu veličinu prostornih jedinica (broj stanovnika), uvažila i sljedeće samostalno definirane kriterije:

- homogenost sa gledišta najučinkovitije regionalne politike (glavni kriterij)
- fizionomski kriterij
- regionalna razgraničenja uvriježena u posljednjih 50 godina
- povijesni kriterij
- kriterij središnjeg naselja
- zatečene gospodarske homogenosti.

Svjesna mogućeg političkog značenja ove statističke podjele, Vlada Republike Hrvatske je 16. siječnja 2003. godine ovaj prijedlog uputila Hrvatskom saboru na razmatranje.

Međutim, kako ovaj prijedlog nije bio prihvaćen od strane europskih tijela, tražeći novi prijedlog koji će udovoljavati kriterijima EU, Državni zavod za statistiku je u **veljači 2005.** godine izmijenio prijedlog predlažući formiranje **4 regije**:

1. Središnja Hrvatska (Krapinsko-zagorska županija, Varaždinska županija, Međimurska županija, Kopriivničko-križevačka županija, Bjelovarsko-bilogorska županija, Sisačko-moslavačka županija i Karlovačka županija) - 1.030.352 stanovnika
2. Zagrebačka regija (Grad Zagreb i Zagrebačka županija) - 1.088.841 stanovnika
3. Jadranska Hrvatska (Istarska županija, Primorsko-goranska županija, Ličko-senjska županija, Zadarska županija, Šibensko-kninska županija, Splitsko-dalmatinska županija, Dubrovačko-neretvanska županija) - 1.427.008 stanovnika
4. Istočna Hrvatska (Virovitičko-podravska županija, Požeško-slavonska županija, Brodsko-posavska županija, Osječko-baranjska županija, Vukovarsko-srijemska županija) - 891.259 stanovnika.

Ovaj prijedlog Državnog zavoda je prihvaćen od strane europskih tijela te uvršten u Nomenklaturu teritorijalnih jedinica za statistiku EUROSTAT-a.

No, naknadno se Vlada usprotivila ovom prijedlogu te je započela priprema trećeg prijedloga koji je, nakon postupka usuglašavanja, u **ožujku 2007.** godine rezultirao Nacionalnom klasifikacijom prostornih jedinica za statistiku (NKPIJS), "Narodne novine" broj 35/07.).

Kao rezultat polemičke rasprave o drugoj razini (NUTS II), Hrvatska je podijeljena na **tri regije** Sjeverozapadna Hrvatska, Središnja i Istočna (Panonska) Hrvatska te Jadranska Hrvatska. Analiza ove podjele ukazuje da je u oblikovanju statističkih regija korištena uvjetno-homogena (fizionomska) metodologija regionalizacije.

Ovaj prijedlog izazvao je buru u dijelu hrvatske javnosti Sjeverozapadne Hrvatske, ali iz razloga suprotstavljanja svrstavanja u zajedničku regiju s Gradom Zagrebom i posljedično umanjene mogućnosti povlačenja sredstava Europske unije zbog natprosječne visine BDP-a u Gradu Zagrebu. Tadašnji župan Varaždinske županije gospodin Radimir Čačić bio je najglasniji protivnik podjele Hrvatske na tri statističke regije po kojem bi se njegova županija našla u Sjeverozapadnoj Hrvatskoj zajedno s Gradom Zagrebom, izračunavši pri tom da bi Varaždinska županija takvom podjelom godišnje gubila oko 30 milijuna eura od ukupnih potpora Europske unije. *"To je dugoročno strateško žrtvovanje Sjeverne Hrvatske, ali i nanošenje štete cijeloj Hrvatskoj. To je sto posto politička odluka, ona nema nikakve veze sa strukom"* - isticao je. Zbog toga je najavljivao i referendum na kojem su se stanovnici Varaždinske županije trebali izjasniti podržavaju li ovakvu podjelu ili su protiv nje.

Aktualna podjela Hrvatske na tri statističke regije, koja je izazvala brojne kritike oporbe i posebice sjeverozapadnih županija, uvjetovala je oblikovanje zahtjeva prema Europskoj uniji da Hrvatska nakon redovitog popisa stanovništva (2011.), može promijeniti podjelu zemlje na regije.

Taj je zahtjev bio sastavni dio hrvatskih pregovaračkih stajališta za poglavlje Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata koja je prihvatio Nacionalni odbor za praćenje pregovora Republike Hrvatske i EU.

Ističući kako podjela Republike Hrvatske na tri statističke regije, prema kojoj se sjeverozapadna Hrvatska našla u istoj regiji s gradom Zagrebom, otežava sjeverozapadnim dijelovima zemlje, a nakon 2013. i onemogućava kvalificiranje za pristup sredstvima iz europskih fondova pod najpovoljnijim uvjetima, predsjednica Nacionalnog odbora za praćenje pregovora Republike Hrvatske i Europske unije gospođa Vesna Pusić posebno je naglasila: *"Iako smo ispregovarali tri statističke regije, ugovoreno je da se one mogu promijeniti nakon popisa stanovništva ove godine. Jedini uvjet je da ih ne smije biti više od pet. Podjela na pet regija je logičnija i bliža zdravoj pameti jer omogućava da što više regija povuče novac"*. Stoga je, uvažavajući rezultate javne rasprave, Vlada u pregovaračka stajališta ugradila takav zahtjev.

Ovo pitanje nije ostalo bez odjeka ni u predizbornoj kampanji za Hrvatski sabor. U tom kontekstu je **Kukuriku koalicija** svojim predizbornim programom ("**Plan 21**") 23. studenog 2011. godine **proklamirala**: *"U okviru nove financijske perspektive Europske unije od 2014. godine zatražit ćemo dogovor s Europskom unijom o novom preustroju statističkih (razvojnih) regija u Hrvatskoj sa sadašnje tri na pet, kako bismo u punoj mjeri osigurali uvjete za ravnomjeran i brz regionalni razvoj na temelju korištenja fondova Europske unije. Po uzoru na mnoge zemlje članice Europske unije, decentralizirat ćemo upravljanje regionalnim operativnim programima tako što ćemo upravljanje operativnim programima za regionalnu konkurentnost prenijeti na NUTS 2 regionalnu razinu. U tom smislu već od 2012.*

intenzivno treba jačati kapacitete regionalnih razina vlasti kako bi bile spremne za preuzimanje upravljanja operativnim programima za regionalni razvoj."

No, umjesto provedbe ove orijentacije, bez prethodnih najava ili bilo kojeg oblika rasprave, u jeku ljetnih odmora 22. kolovoza **2012. godine** "osvanula je" nova statistička podjela statističkih regija druge razine (Nacionalna klasifikacija prostornih jedinica za statistiku 2012., "Narodne novine" broj 96/12.) - kojom su umjesto tri formirane **dvije NUTS 2 regije**: Kontinentalna Hrvatska i Jadranska Hrvatska.

Nova statistička podjela ponovno je izazvala burne rasprave te prosvjede poglavito županija s područja Slavonije i Baranje.

U odgovoru na te prigovore predstavnici Vlade Republike Hrvatske ističu nedostatke prethodne i prednosti nove statističke podjele.

Kao najvažniji **nedostaci prethodne statističke podjele** NUTS 2 regija koji su prezentirani kao direktni uzroci nove podjele su:

- nepovoljni financijski učinci za županije Sjeverozapadne Hrvatske (SZH) – ‘taoci’ visokog BDP-a po stanovniku grada Zagreba
- s obzirom na BDP po stanovniku, SZH bi u financijskoj perspektivi 2014.-2020. izgubila status područja koje potpada pod cilj 1 Kohezijske politike (Konvergencija).

Posljedice takve kategorizacije za SZH bi bile:

- manji iznos dostupnih sredstava (otprilike 30% manje nego u slučaju da zadrži status područja cilja 1),
- niža stopa sufinanciranja projekata iz Strukturnih fondova (oko 50% umjesto prosječnih 75-80%),
- niža razina dozvoljenih državnih potpora (tzv. ‘regionalnih potpora’) za gospodarstvo
- smanjenje apsorpcijskog kapaciteta (grad Zagreb kao najrazvijenije područje ne bi više bio u prilici apsorbirati značajna sredstva),
- otežano praćenje provedbe Operativnog programa zbog potrebe vođenja posebne evidencije za projekte iz SZH.

Kao osnovne **prednosti nove podjele** na dvije statističke regije, Kontinentalnu i Jadransku, navodi se sljedeće:

- sva područja Republike Hrvatske će moći koristiti sredstva iz Strukturnih fondova s najvećim stupnjem povoljnosti najmanje do 2027. godine,
- omogućuje se veća razina državnih potpora korisnicima na području sjeverozapadne Hrvatske,
- olakšava planiranje i provedbu razvojnih projekata zbog jednakih pravila na cijelom teritoriju Republike Hrvatske,
- zbog uključenosti Grada Zagreba povećava se ukupni apsorpcijski kapacitet Republike Hrvatske,
- olakšava administrativno praćenje provedbe Operativnih programa.

Vlada Republike Hrvatske odbacuje tumačenja da će svrstavanje u istu regiju sa Zagrebom ograničiti mogućnosti drugih županija, istaknuvši da je apsorpcijski kapacitet Hrvatske bez Zagreba bitno manji te da problem neće biti novac, nego sposobnost Hrvatske da povuče 13,7 milijardi eura iz strukturnih fondova. K tome se najavljuje da je država osigurala novac i programe kako bi najmanje razvijenim krajevima pomogla u pripremi i realizaciji projekata za EU fondove.

No, vezano uz regionalnu politiku Republike Hrvatske u kontekstu pristupanja EU rađene su različite **studije**, najviše od strane Instituta za međunarodne odnose (J.Puljiz, S.Maleković): IMO (2008) *Rezultati kategorizacije teritorijalnih jedinica prema razvijenosti za razdoblje 2004.-2006.* Zagreb: Institut za međunarodne odnose; IMO (2005) *Novi pristup u ocjenjivanju i kategorizaciji teritorijalnih jedinica prema razvijenosti.* Zagreb: IMO, Ecorys i MMTPR..

Studija Ekonomskog instituta iz Zagreba (Ž. Lovrinčević, voditelj tima) pristupila je problemu regionalizacije na najsveobuhvatniji način: istraženo je čak osam varijanti statističke regionalizacije – kako bi pokazali koja je optimalna s financijskog i razvojnog stajališta. Kriteriji za izbor varijante jesu: kriteriji Eurostata o broju stanovnika, maksimalan financijski učinak od pristupa strukturnim fondovima u dugoročnom razdoblju i kriterij homogenosti pojedinih regija kao osnovica za vođenje dugoročne konzistentne politike regionalnog razvitka.

Analiza dokazuje da Grad Zagreb ne pokazuje gospodarsku homogenost s ostalim županijama Kontinentalne Hrvatske, nego pokazuje izrazitu heterogenost u odnosu na sve ostale hrvatske županije. Grad Zagreb prema propisima o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi istovremeno ima i status grada i županije, što predstavlja specifičan administrativni status, pa bi ga stoga bilo moguće izdvojiti kao samostalnu NUTS II regiju. Varijante u kojima je Grad Zagreb izdvojen kao NUTS II regija omogućuju svim ostalim županijama (grupiranim u regije) mogućnost korištenja EU strukturnih fondova, ali ne i Gradu Zagrebu zbog visoke razine razvijenosti (> 75% prosjeka EU25). **Iz toga proizlazi da ni jedna varijanta s velikom regijom, sa Gradom Zagrebom u sebi, nije dobra sa stajališta pristupa strukturnim EU fondovima.**

Analiza postupka donošenja akta o podjeli Republike Hrvatske na dvije statističke regije i njegovih posljedica, uz prihvaćanje tvrdnje da ova podjela s razine Republike Hrvatske znači mogućnost povlačenja više sredstava fondova Europske unije pod povoljnijim uvjetima uz pojačan apsorpcijski kapacitet (zbog Grada Zagreba), omogućava i definiranje sljedećih **temeljnih prigovora**:

1. Nova Nacionalna klasifikacija prostornih jedinica za statistiku 2012. donesena je i objavljena tijekom ljetnih odmora u kolovozu ove godine. Upitnim se čini razlog za ovako hitno postupanje s obzirom na činjenicu da se ona primjenjuje od 1. siječnja 2013., a za potrebe Kohezijske politike od 1. srpnja 2013. (nakon pristupanja Europskoj uniji). Kada se još k tome zna da je o istoj podjeli odlučeno u tajnosti, suprotno proklamiranim načelima

partnerstva i konzultacijskog procesa svih ključnih sektora društva, isključujući iz tog procesa u potpunosti regionalne i lokalne samouprave, privatni, znanstveno-istraživački i civilni sektor, tada se ne može zaključiti drugo nego da je to u potpunoj suprotnosti s funkcioniranjem demokratskog društva, ali i izričitim odredbama Europske povelje o lokalnoj samoupravi.

Podjela Republike Hrvatske na ove dvije statističke regije u suprotnosti je sa Strategijom regionalnog razvoja Republike Hrvatske te, apsurdno, u izravnoj suprotnosti i s predizbornim programom koalicije političkih stranaka na vlasti iz tzv. „Plana 21“ kojim je istaknuto usmjerenje ka formiranju pet statističkih regija, ali i u neravnoteži i s Programom Vlade Republike Hrvatske za mandat 2011.-2015. godine u kojem se kao jedan od najvažnijih ciljeva vladine regionalne politike ističe „*smanjivanje krupnih socijalnih i ekonomskih regionalnih razvojnih razlika*“. Upravo stoga, donesena odluka o podjeli na dvije regije neočekivana je i neugodno iznenađujuća.

2. Nekada bogata Slavonija i Baranja, koja u odnosu na ostale dijelove Republike Hrvatske sve više zaostaje u razvoju upravo u fondovima EU, kao instrumentu provođenja europske regionalne politike umanjena dispariteta u razvoju, vidi priliku svoga ubrzanog i uravnoteženog razvoja shvaćajući da im je to temeljna funkcija. Činjenica je da se NUTS klasifikacija koristi za statističko praćenje i analizu ekonomskih i socijalnih uvjeta u regiji, ali i za pripremu, implementaciju i evaluaciju regionalne politike. Upravo ova činjenica statističkoj podjeli pridodaje iznimno ekonomsko i razvojno značenje. Kako će se u konkretnim uvjetima i uspostavljenim odnosima u Republici Hrvatskoj obavljati distribucija sredstava fondova namijenjenih razvoju unutar statističkih regija, pitanje je oblikovanja i provedbe državne politike regionalnog razvoja.

U tom kontekstu valja upozoriti na mehanizme odlučivanja o regionalnom razvoju i raspodjeli sredstava. O raspodjeli sredstava strukturnih fondova po zemljama članicama odlučuje Europska komisija. Podlogu za donošenje odluke čine statistički pokazatelji (npr. bruto domaći proizvod po stanovniku, stopa nezaposlenosti, stanovništvo itd.). Korisnici sredstava strukturnih fondova nisu države, već su to NUTS regije. Ključni kriterij u provođenju politike strukturnih fondova i definiranju prava na povlačenje sredstava (eligibility) imaju pokazatelji regionalne statistike na NUTS II razini. No, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU ukazuje da "nova podjela i dalje omogućuje fleksibilnost u pogledu usmjerenja sredstava na pojedina područja unutar statističkih regija".

3. Praksa Europske unije, ali i zemalja kandidata, pokazala je da se pri formiranju NUTS 2 jedinica ponekad koriste i neki drugi kriteriji. Prostorno-gospodarska heterogenost Hrvatske nalaže da se, uz zadane EUROSTAT-ove kriterije (u prvom redu homogenost statističkih regija, prirodno-geografska raznolikost, povijesna tradicija i geopolitičke prilike te struktura gospodarstva i razvijenost pojedinih regionalnih identiteta), primijene i samostalno definirani kriteriji, prije svega onaj o homogenosti sa stajališta vođenja učinkovite regionalne razvojne politike.

Homogenost sa stajališta učinkovite regionalne razvojne politike upućuje na izbor područja u kojima će učinci mjera regionalne politike biti što ravnomjernije raspoređeni. **Kako je Hrvatska izuzetno heterogena, ovakav zahtjev upućuje na najveći mogući broj područja.** Izbor manjega broja većih područja otežao bi regionalnu analizu i provođenje regionalne razvojne politike jer bi se u velikim područjima mjere osjećale samo u nekim njihovim dijelovima. I analitičari i nositelji razvojne politike bili bi prisiljeni zatražiti od statističke službe da većinu podataka prikuplja na nižim razinama pa statističke jedinice na NUTS 2 razini ne bi imale smisla.

Činjenice govore da spomenutih 13 županija sjeverozapadne i istočne Hrvatske i Grad Zagreb imaju potpuno različite makroekonomske pokazatelje, gospodarski standard, sociološke i povijesne prilike, kao i geografske uvjetovanosti. Zorno prezentira ovu razliku BDP koji za Grad Zagreb iznosi 125% prosjeka Europske unije, dok je u Slavoniji i Baranji na samo 34% prosjeka EU-a.

Ovaj ekonomski indikator je jedan od najboljih pokazatelja razvijenosti, no isto tako usporedbe radi jasno utvrđuje nesrazmjer između bogatih i siromašnih koji su u konkretnom slučaju stavljeni zajedno u istu regiju da bi se borili za sredstva EU fondova koja su namijenjena ravnomjernom i uravnoteženom razvoju svih krajeva Europske unije. Time je zapravo učinjen svojevrsni presedan jer je Odlukom Vlade o podjeli na dvije statističke regije spojeno nespojivo.

Na to upozorava i Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske (usvojena u lipnju 2010. kao "temeljni strateški dokument budućeg dugoročnog razvoja Republike Hrvatske"):

Velike regionalne razlike vidljive su i u rangiranju statističkih regija prema njihovoj konkurentnosti. Prema ukupnoj konkurentnosti, na prvom je mjestu Sjeverozapadna Hrvatska, na drugom Jadranska, a na trećem Panonska Hrvatska. Panonska regija u prosjeku je najmanje konkurentna i potrebno joj je najviše ulaganja kako bi dosegla konkurentsku razinu ostalih regija, posebice u razvijenosti poduzetništva, poslovnoj infrastrukturi i poticanju ulaganja.

Što se tiče investicija, koje su svakako jedan od najznačajnijih izvora rasta, prema podacima Državnog zavoda za statistiku u 2005. godini, one su bile izrazito neravnomjerno prostorno distribuirane. Od ukupnih investicija u Republici Hrvatskoj, čak 47% ih je ostvareno u Sjeverozapadnoj Hrvatskoj, 35% u Jadranskoj i svega 15% u Panonskoj regiji NUTS 2. Uz pretpostavku kako ovakva regionalna distribucija investicija opstaje u duljem razdoblju sasvim je logično očekivati povećanje regionalnih divergencija jer se najviše investira u najrazvijenijim regijama.

Izvoz u promatranom razdoblju raste na razini Republike Hrvatske, kao i u sve tri regije. Izvoz iz Sjeverozapadne Hrvatske najviše je pridonio rastu izvoza iz Republike Hrvatske u cjelini i najbrže raste. S druge strane, izvoz iz Jadranske i Panonske Hrvatske raste sporije, podjednakim tempom, pri čemu Panonska Hrvatska dosta zaostaje.

Sjeverozapadna Hrvatska trenutno je vodeća regija u smislu pretpostavki za povećavanje inovacijske aktivnosti jer:

- ima najveći broj zaposlenih, oko 46% od ukupnog broja zaposlenih u Republici Hrvatskoj;
- ima najpovoljniju obrazovnu strukturu, 19.34% visokoobrazovanih u odnosu na hrvatski prosjek (16,73%) i to zbog utjecaja Grada Zagreba koji ima najveći broj osoba takve razine obrazovanja (24.22%);
- ima najveći broj zaposlenih na poslovima istraživanja i razvoja;
- ima najveći broj istraživača;
- ima najveći BDP per capita, iznad prosjeka na nacionalnoj razini;
- najveći broj tvrtki koje obavljaju istraživanja i razvoj ima sjedište u Sjeverozapadnoj Hrvatskoj;
- poslovni sektor najviše izdvaja za istraživanje i razvoj u Republici Hrvatskoj.

Središnja i Istočna (Panonska) Hrvatska mjereno pokazateljima inovacijske sposobnosti ima najslabiju poziciju u odnosu na prethodne dvije regije:

- broj poduzeća u poslovnom sektoru koja se bave djelatnošću istraživanja i razvoja najniži je u odnosu na druge dvije regije NUTS 2 razine u RH. Radi se o poduzećima koja prema djelatnosti spadaju u sektore niske tehnološke razine te u tradicionalne industrijske sektore;
- prema udjelu u ukupnom broju zaposlenih u poslovnom sektoru (poduzeća koje obavljaju djelatnost istraživanja i razvoja) od oko 10% i udjela u broju zaposlenih u istraživanju i razvoju ispod 3%, regija nema dovoljan ljudski potencijal kao glavnu odrednicu za kreiranje, prijenos i primjenu znanja;
- regija Središnja i Istočna (Panonska) Hrvatska s 12.84% visokoobrazovanih, 7.45% osoba s višim, 46.12% osoba sa srednjim te 33.59% osoba s nižim obrazovanjem bilježi najnepovoljniju obrazovnu strukturu zaposlenih u odnosu na prosjek Republike Hrvatske...

Od ostalih važnih čimbenika regionalnog razvoja valja spomenuti i poduzetništvo; po broju poduzetnika na 1000 stanovnika svakako prednjači Sjeverozapadna Hrvatska (23,8 poduzetnika na 1000 stanovnika), slijedi Jadranska Hrvatska s gotovo podjednakim brojem, a na začelju je Panonska Hrvatska s jedva trećinom tog broja (8,5 poduzetnika na 1000 stanovnika).

Uz ostalo, Središnja i Istočna (Panonska) Hrvatska ima najnerazvijeniju cestovnu infrastrukturu mjerenu gustoćom cestovne mreže.

4. U kontekstu istaknutih razlika u razvijenosti izraženih postotkom BDP-a u odnosu na prosjek EU, kao kriterija korištenja sredstava namijenjenih ostvarivanju kohezivne politike (pod značajno povoljnijim uvjetima - do 85% sredstava za financiranje projekata, od sredstava strukturnih fondova namijenjenih razvoju - 40-75% sredstava za financiranje ovisno o projektu) valja ukazati na činjenicu da Jadranska Hrvatska sa svojim stupnjem razvijenosti može računati na pomoć do 2031. godine, a Sjeverozapadna Hrvatska tek do 2013. godine. Najgore je stanje u Panonskoj Hrvatskoj gdje je BDP po glavi stanovnika manji od 32 posto

prosječnog BDP-a u EU i ta regija će na pomoći najizdašnjih europskih fondova, kako kažu procjene, biti još najmanje 60 godina. Stapanjem Sjeverozapadne i Panonske Hrvatske stanje se značajno mijenja u korist Sjeverozapadne.

5. Strategijom regionalnog razvoja Republike Hrvatske naglašeno je da s obzirom na nastojanja da svoje gospodarstvo i tržište integrira u globalni kontekst, Republika Hrvatska mora osigurati uvjete da se svi dijelovi zemlje mogu natjecati u tom okružju.

Međutim, tvrdnje, da ovakvom podjelom, barem što se tiče korištenja sredstava europskih fondova, Slavonija i Baranja ništa ne gubi, jednostavno nije točna. Predispozicije Slavonije i Baranje u odnosu na Grad Zagreb i sjeverozapadnu Hrvatsku bitno su manje kada govorimo o apsorpcijskom potencijalu za povlačenje EU sredstva. Brojne analize potvrđuju da se između regija u Hrvatskoj događa divergencija umjesto konvergencije.

Prema određenim tvrdnjama znanstvenika, čak bi se moglo tvrditi da se Hrvatska u proteklom desetljeću gospodarski razvila u monocentrično gospodarstvo s dominantnim učešćem Zagreba. To je imalo za posljedicu daljnji pritisak na centralizaciju poslovnih aktivnosti u jednom centru i relativni pad poslovnih aktivnosti u ostalim hrvatskim regijama te napuštanje ili smanjivanje stupnja korištenja raspoloživih resursa u tim regijama. Porast oportunitetnih troškova u manje razvijenim regijama i višak potražnje za razvojnim resursima u Zagrebu poskupljuju ukupne troškove takvog modela razvoja i smanjuju konkurentnost hrvatskog gospodarstva.

Brojne analize pokazuju da Grad Zagreb u gotovo svim pokazateljima razine gospodarske razvijenosti zauzima od jedne trećine do tri četvrtine Hrvatske. Više od trećine svih poduzetnika registrirano je u Zagrebu koji apsorbira skoro 40% zaposlenih, preko 50% ukupnog prihoda i poslovne aktive poduzetnika. Preko 60% temeljnog kapitala banaka registrirano je kod banaka sa sjedištem u Zagrebu, itd.

Iako primjerice među slavonsko-baranjskim županijama samo Osječko-baranjska županija ima u ovom trenutku projekte u različitim fazama projektiranja vrijednosti 2,8 mlrd. eura to nije ujedno i jamstvo uspjeha u dobivanju sredstva iz EU fondova s obzirom da će se za ista sredstva natjecati i bogati Zagreb koji sa proračunom od 6,65 mlrd. kuna odnosno cca 900 milijuna eura, te kadrovskim i financijskim kapacitetima ima neusporedivo veće izgleda dobiti tražena sredstva. Primjerice, svaka cost benefit analiza će imati zaključak da je kudikamo veća opravdanost ulaganja u projekte Grada Zagreba uzimajući pri tom u obzir koristi i troškove određene investicije, nego li ista sredstva uložiti u Slavoniju i Baranju koja svojim stupnjem razvoja zaostaje za ostalim županijama u sjeverozapadnoj Hrvatskoj.

6. Ovako formirane statističke regije proturječe određenjima samog dokumenta kojim su one oblikovane prema kojima bi ova podjela trebala biti statistička osnova za učinkovito vođenje regionalne razvojne politike i za postizanje ciljeva socijalne i ekonomske kohezije ! **Ovakva podjela je suprotna i Strategiji razvoja Republike Hrvatske koja naglašava da svaka regija u Republici Hrvatskoj ima specifični teritorijalni kapital kojim se razlikuje od drugih i koji je osnova za njezin razvoj i privlačenje investicija.** Stoga je rađena i

studija Definiranje razvojnih prioriteta regija NUTS 2 temeljem koje su definirani razvojni prioriteti statističkih regija radi usmjeravanja investicija u prioritetna područja i specijalizacije regija. Studijom je potvrđeno da su zajednički prioriteti razvoja na NUTS 2 razini koncipirani upravo tako da se vrlo precizno i jasno prepoznaju u pojedinom potencijalnom izvoru financiranja iz Europske Unije, odnosno može se konstatirati kako su prioriteti razvoja statističkih regija Republike Hrvatske u visokom stupnju kompatibilni s prioritetima Europske Unije.

Na značenje ovakve podjele upozorava i određenje Strategije prema kojem su razvojni prioriteti statističkih regija istodobno smjernica nacionalnoj razini prilikom izrade Strategije Vladinih programa i Nacionalnog strateškog referentnog okvira kao glavnog programskog dokumenta koji daje okvir za korištenje strukturnih instrumenata Kohezijske politike Europske Unije.

Kako utvrditi razvojne prioritete regije koja to po svojim karakteristikama nije, a po stupnju heterogenosti i razvojnog jaza koji se produbljuje to niti ne omogućava? Prisutne razlike i nepostojanje homogenosti Kontinentalne Hrvatske, što joj odriče karakteristike jedne regije, ima za posljedicu posve različite prioritete u Slavoniji i Baranji u odnosu na druge županije sjeverozapadne Hrvatske što također ovakvu podjelu na dvije regije čini neopravdanom, a usklađivanje i definiranje zajedničkih ciljeva neprovedivim.

7. No, temeljno pitanje definiranja i provedbe politike regionalnog razvoja Republike Hrvatske jest pitanje stvarnog utjecaja jedinica regionalne samouprave na tu politiku. Pomna analiza važećih propisa, a još više prakse potvrđuje kontinuiranu orijentaciju ka visokocentraliziranom vođenju javnih poslova, čak i kada je riječ o regionalnom i lokalnom razvoju.

Proklamirano usmjerenje ka funkcionalnoj i fiskalnoj decentralizaciji koja će ojačati administrativne i financijske kapacitete jedinica teritorijalne samouprave ostala je iluzija. No, i ovdje valja uočiti razlike. Financijski i administrativni kapaciteti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razvoj projektnih ideja u tehnički spremne projekte za financiranje kroz EU fondove te kasnije, za njihovo sufinanciranje i provedbu, na različitoj su razini razvijenosti i zahtijevaju državnu intervenciju.

Racionalni odgovor na ove probleme predstavlja regionalizacija Hrvatske u okviru koje bi slavonsko-baranjske županije činile jednu regiju uz istinsku funkcionalnu i fiskalnu devoluciju. Ovo gledište u pozitivnoj je korelaciji s istupanjima niza znanstvenika i stručnjaka temeljeći se na znanstvenim i stručnim radovima nastalim na toj osnovi. Otuda i negativne reakcije upravo ovog kruga koji ukazuje na stručnu neutemeljenost nove podjele i nedopustivost postupka u okviru kojeg je to odrađeno.

U želji da okviri pristupanja i primjena pravila Europske unije bude prilika i mogućnost napredovanja i razvojnog dosizanja gospodarski razvijenijih dijelova Hrvatske, i nova statistička podjela koja je izgubila svoje tek administrativno značenje, za ovaj dio Republike Hrvatske ima iznimno, gotovo egzistencijalno značenje.

S obzirom na navedeno podnositelji interpelacije predlažu Hrvatskom Saboru da, nakon provedene rasprave, donese sljedeće

ZAKLJUČKE

1. Zadužuje se Državni zavod za statistiku da u roku od 30 dana odredi novu Nacionalnu klasifikaciju prostornih jedinica za statistiku 2012. kojom će se utvrditi nova statistička podjela statističkih regija druge razine na način da se formira pet NUTS 2 regija i to:
 - a) SLAVONIJA I BARANJA – Osječko-baranjska županija, Vukovarsko-srijemska županija, Brodsko-posavska županija, Požeško-slavonska županija, Virovitičko – podravska županija (ukupan broj stanovnika 806.192)
 - b) DALMACIJA - Zadarska županija, Šibensko – Kninska županija, Splitsko-Dalmatinska županija, Dubrovačko – Neretvanska županija (ukupan broj stanovnika 857.743)
 - c) GRAD ZAGREB – ukupan broj stanovnika 792.875
 - d) JUGOZAPADNA HRVATSKA- Istarska županija, Primorsko- goranska županija, Karlovačka županija, Ličko –Senjska županija, Sisačko-Moslavačka županija (ukupan broj stanovnika 857.311)
 - e) SJEVEROZAPADNA HRVATSKA – Međimurska županija, Varaždinska županija, Krapinsko - Zagorska županija, Zagrebačka županija, Koprivničko-Križevačka županija, Bjelovarsko – Bilogorska županija (ukupan broj stanovnika 976.491)
2. Obvezuje se Vlada RH da u roku od 60 dana, u postupku koji uvažava partnerski odnos sa svim ključnim sektorima društva, pokrene postupak izrade nove Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske koja će sadržavati i određenje o formiranju pet statističkih regija NUTS druge razine sukladno točki 1. ovog Zaključka te ju, zbog njenog političkog značenja, prije konačnog usvajanja uputi na raspravu Hrvatskom saboru.